

Załącznik nr 8 do Regulaminu konkursów przedmiotowych,

stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 64/2017 Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty z dnia 26 września 2017 r.

JEZYK POLSKI

Godzina rozpoczęcia oraz czas trwania etapu szkolnego i wojewódzkiego konkursu z języka polskiego dla uczniów szkół podstawowych

1. Etap szkolny konkursu z języka polskiego dla szkół podstawowych rozpoczyna się 16 listopada 2017 r. o godzinie 10.00 i trwa 90 minut. Ma formę pisemną. Arkusze konkursowe zostaną udostępnione na Platformie o godzinie 8.00.
2. Etap wojewódzki konkursu z języka polskiego rozpoczyna się 9 lutego 2018 r. o godzinie 10.00 i trwa 90 minut. Przeprowadzony zostanie w Elblągu, Ełku i Olsztynie. Ma formę pisemną.

Program merytoryczny konkursu z języka polskiego dla uczniów szkół podstawowych

I. Cele konkursu

1. Rozwijanie umiejętności odbioru, analizy i interpretacji tekstów kultury oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej.
2. Rozbudzenie ciekawości poznawczej, pasji czytelniczych i twórczego myślenia uczniów.
3. Wdrażanie uczniów do samokształcenia kulturowo-literackiego i językowego.
4. Rozwijanie zainteresowania językiem jako składnikiem dziedzictwa kulturowego.
5. Promowanie osiągnięć uczniów i ich nauczycieli.

II. Wymagania i zakres merytoryczny konkursu

Uczestnicy konkursu powinni wykazać się wiadomościami i umiejętnościami obejmującymi wymagania z „Podstawy programowej kształcenia ogólnego”(tzw. „starej podstawy”) w części dotyczącej edukacji polonistycznej (I etap edukacyjny) i języka polskiego na II etapie edukacyjnym (kl. IV-VI), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 r. poz. 977 z późn. zm.) oraz wskazanymi poniżej wybranymi wiadomościami i umiejętnościami z „Podstawy programowej kształcenia ogólnego” (tzw. „nowej podstawy”) w części dotyczącej przedmiotu język polski w kl. VII i VIII, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r.

Etap szkolny konkursu

Uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi wymagania ogólne (cele kształcenia) i szczegółowe (treści nauczania) z podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej edukacji polonistycznej (I etap edukacyjny) i języka polskiego na II etapie edukacyjnym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późn. zm.) oraz wskazanymi poniżej treściami z podstawy programowej dla kl. VII i VIII (z tzw. „nowej podstawy”). Na etapie szkolnym są to następujące zagadnienia:

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;

- 2) rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: komedia, fraszka i wymienia ich podstawowe cechy;
  - 3) wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog.
2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:
- 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego;
  - 2) dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa;
  - 3) znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

- 1) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant;
- 2) rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;
- 3) rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone.

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

- 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy);
- 2) zna sposoby wzbogacania słownictwa;
- 3) rozumie znaczenie homonimów.

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:

- 1) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach;
- 2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;
- 3) rozumie, na czym polega błąd językowy.

4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

- 1) wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych;
- 2) poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne;
- 3) wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych;
- 4) zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

- 1) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi;
- 2) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);
- 3) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
- 4) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

- 1) wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje;
- 2) formułuje pytania do tekstu.

Lektury obowiązkowe:

- 1) Aleksander Fredro, *Zemsta*;
- 2) Jan Kochanowski, wybór fraszek,

Uczestnicy eliminacji szkolnych rozwiązują zadania testowe i piszą wypracowanie, w których wykażą się:

- wiedzą i umiejętnościami obejmującymi wymagania wskazane powyżej. Zadania testowe odnosić się będą do różnych tekstów kultury, np. literackich oraz użytkowych, popularnonaukowych, publicystycznych, źródeł i tekstów historycznych i będą miały różnorodny charakter, m.in. wielokrotnego wyboru, krótkiej odpowiedzi, z luką, na dobieranie,
- umiejętnościami z zakresu tworzenia wypowiedzi pisemnych form gatunkowych zapisanych w podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (z tzw. „starej podstawy”) i wskazanymi powyżej zapisami w części III Tworzenie wypowiedzi (z tzw. „nowej podstawy”).

Etap wojewódzki konkursu

Uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi wymagania ogólne (cele kształcenia) i szczegółowe (treści nauczania) z podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej edukacji polonistycznej (I etap edukacyjny) i języka polskiego na II etapie edukacyjnym (kl. IV-VI), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. (tzw. „stara podstawa”) oraz wskazanymi poniżej treściami z podstawy programowej dla kl. VII i VIII (z tzw. „nowej podstawy”- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r.). Na etapie wojewódzkim są to następujące zagadnienia:

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju;
- 2) rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, ballada i wymienia ich podstawowe cechy;
- 3) wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog.

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

- 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego;
- 2) interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia);
- 3) dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa;
- 5) znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

- 1) rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem;
- 2) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń;
- 3) rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;
- 4) rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone;

- 5) odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie;
2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:
- 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy);
  - 2) zna sposoby wzbogacania słownictwa;
  - 3) rozumie znaczenie homonimów.
3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:
- 1) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach;
  - 2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;
  - 3) rozumie, na czym polega błąd językowy.
4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:
- 1) wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych;
  - 2) poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne;
  - 3) wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych;
  - 4) zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:
- 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
  - 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi;
  - 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);
  - 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych;
  - 5) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
  - 6) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.
2. Mówienie i pisanie. Uczeń:
- 1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka;
  - 2) wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje;
  - 3) formułuje pytania do tekstu.

Lektury obowiązkowe:

- 1) Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*;
- 2) Aleksander Fredro, *Zemsta*;
- 3) Jan Kochanowski, wybór fraszek;
- 4) Ignacy Krasicki, *Żona modna*;
- 5) Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II.

Uczestnicy eliminacji wojewódzkich rozwiązują test i piszą wypracowanie, w których wykażą się:

- wiedzą i umiejętnościami wskazanymi powyżej,
- znajomością problematyki lektur konkursowych,
- umiejętnością opisu dzieła sztuki.

III. Informacja dla ucznia dotycząca przebiegu konkursu z języka polskiego

1. Uczestnik konkursu na etapie wojewódzkim powinien mieć przy sobie ważną legitymację uczniowską.
2. Na konkursie polonistycznym uczniowie korzystają wyłącznie z przyborów do pisania: pióra lub długopisu. Podczas konkursu nie wolno używać żadnych urządzeń telekomunikacyjnych i korzystać ze słowników.

JEZYK ANGIELSKI

Godzina rozpoczęcia oraz czas trwania etapu szkolnego i wojewódzkiego konkursu z języka angielskiego dla uczniów szkół podstawowych

1. Etap szkolny konkursu z języka angielskiego rozpoczyna się 22 listopada 2017 r. o godzinie 10.00 i trwa 60 minut. Ma formę pisemną. Arkusze konkursowe zostaną udostępnione na Platformie o godzinie 8.00.
2. Etap wojewódzki konkursu z języka angielskiego rozpoczyna się 15 lutego 2018 r. o godzinie 10.00 i trwa 75 minut. Przeprowadzany będzie w Elblągu, Ełku i Olsztynie. Ma formę pisemną.

Program merytoryczny konkursu z języka angielskiego dla uczniów szkół podstawowych

I. Cele konkursu

1. Kształcenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z języka angielskiego.
2. Rozbudzanie wśród uczniów zainteresowania językiem angielskim oraz zachęcanie ich do pogłębiania wiedzy i umiejętności językowych.
3. Motywowanie uczniów do wykorzystania wiedzy z zakresu języka angielskiego w życiu codziennym.
4. Stworzenie uczniom możliwości sprawdzenia swojej wiedzy we współzawodnictwie z innymi uczniami.
5. Pogłębianie wiedzy dotyczącej realiów krajów angielskiego obszaru językowego.
6. Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych kultur, ich historii, języka i obyczajów.
7. Wyłanianie i wspieranie uczniów uzdolnionych językowo.

II. Wymagania konkursu

Na wszystkich etapach konkursu uczeń powinien wykazać się wiadomościami i umiejętnościami określonymi w Celach kształcenia – wymaganiach ogólnych Podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu język angielski na II etapie edukacyjnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).

Ponadto uczeń powinien posiadać umiejętności w zakresie:

- doskonalenia świadomości językowej
- stosowania zdobytych umiejętności i wiedzy w działaniach praktycznych

- rozwiązywania różnego typu zadań leksykalno-gramatycznych, np. uzupełnianie luk, test wielokrotnego wyboru, zdania typu prawda/fałsz, transformacje zdań, dobieranie, itp.
- rozumienia tekstu czytanego
- rozumienia tekstu słuchanego (na etapie wojewódzkim)

III. Zakres merytoryczny konkursu

Uczestnicy konkursu powinni, na poszczególnych etapach, wykazać się wiadomościami i umiejętnościami obejmującymi wskazane treści Podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu język angielski na II etapie edukacyjnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977) i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356) oraz wskazanymi wiadomościami i umiejętnościami poszerzającymi treści podstawy programowej.

Etap szkolny konkursu

Uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi wybrane treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu język angielski na II etapie edukacyjnym poszerzone i pogłębione. Zakres merytoryczny dotyczy treści nauczania następujących działów tematycznych:

I. Przykładowe zagadnienia leksykalne:

- Człowiek - np. wygląd zewnętrzny, okresy życia, ubranie, dane personalne, części ciała, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, zainteresowania;
- Miejsce zamieszkania - np. dom i jego okolica, rodzaje domów, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, przedmioty codziennego użytku;
- Edukacja - np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne i wyposażenie szkoły, oceny szkolne, życie szkolne, zajęcia pozalekcyjne;
- Praca - np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce i warunki pracy, wybór zawodu;
- Życie prywatne - np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele, czynności dnia codziennego, określanie czasu, kalendarz, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy;
- Żywnienie - np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe, lokale gastronomiczne;
- Zakupy i usługi – np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług;
- Podróżowanie i turystyka - np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie;
- Kultura - np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media;

- Sport - np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu;
- Zdrowie - np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie;
- Nauka i technika - np. odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- Świat przyrody - np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego;
- Życie społeczne – np. wydarzenia i zjawiska społeczne.

II. Przykładowe zagadnienia gramatyczne

- wyrażenie *there is/there are*
- czasy: *Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Future Simple, Present Perfect Simple*
- konstrukcja *'be going to'*
- konstrukcja *'used to'*
- strona bierna czasu *Present Simple, Past Simple*
- zdania warunkowe – typ 0, I, II
- szyk wyrazów w zdaniu – zdania oznajmujące, pytające i przeczące
- stopniowanie przymiotników jedno- i wielosylabowych (regularne i nieregularne); stosowanie stopnia wyższego i najwyższego przymiotników
- zaimki nieokreślone: *some, any, no*
- zaimki względne: *who, which, where, whose, that*
- liczba mnoga rzeczowników (regularna i nieregularna)
- rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
- forma dzierżawcza rzeczownika – dopełniacz saksoński
- przysłówki częstotliwości i ich miejsce w zdaniu
- przysłówki miejsca i kierunku
- przysłówki sposobu
- przysłówki określające ilość: *much, many, few, a few, a lot of, little, a little*
- przymyki w okolicznikach czasu i miejsca (*on Saturday, at 11 o'clock, at school*)
- spójniki (*and, but, or, when, next, during, then, after, while, before*)
- konstrukcja *love/like/hate/don't like /not mind + gerund*
- wyrażenie *I'd like to*
- konstrukcja *'Let's + czasownik'*
- czasowniki modalne: *can, could, must, mustn't, have to, should*
- rzeczowniki złożone (*raincoat*)
- rodzajniki określone i nieokreślone (*a, an, the*)
- zaimki osobowe w formie podmiotu i dopełnienia
- zaimki wskazujące
- zaimki nieokreślone (*someone, anyone, nothing, somewhere, etc.*)
- przymiotniki i zaimki dzierżawcze
- liczebniki główne i porządkowe
- zakazy i nakazy
- konstrukcja czasowników z *-ing* i *-to*
- konstrukcja *too/enough*
- konstrukcja (*not*) *as ... as*

III. Wiedza na temat angielskiego obszaru językowego

- zwyczaje, święta, uroczystości, tradycje, nazwy państw, stolic, flag i symboli krajów anglojęzycznych
- geografia, elementy historii, atrakcje turystyczne Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych

Etap wojewódzki konkursu

Na etapie wojewódzkim konkursu uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi całość treści podstawy programowej na II etapie edukacyjnym poszerzone i pogłębione. Zakres merytoryczny dotyczy treści nauczania następujących działów tematycznych:

I. Przykładowe zagadnienia leksykalne:

Jak na etap szkolny, ponadto:

- Żywnienie – sprzęty kuchenne, gotowanie, opakowania, przymiotniki określające smak, przepisy kulinarne i dania
- Kultura i rozrywka – rodzaje programów telewizyjnych, rodzaje muzyki, książek i filmów, instrumenty muzyczne, muzea, koncerty
- Zdrowie – choroby i kontuzje, objawy i leczenie, wizyta u lekarza, zdrowa dieta i tryb życia
- Życie społeczne – konflikty i problemy społeczne, przestępczość

II. Przykładowe zagadnienia gramatyczne:

Jak na etap szkolny, ponadto:

- konstrukcja *would prefer to / would rather + bezokolicznik*
- tworzenie przymiotników o przeciwstawnym znaczeniu (np. happy – unhappy)
- konstrukcje *so + przymiotnik; such + a/an/- + rzeczownik*
- czasowniki modalne *ought to, may, might*
- question tags
- strona bierna czasu *Future Simple, Present Perfect Simple*
- czasowniki frazowe (*turn off, break down, etc.*)
- wyrażenia przyimkowe (*believe in, suffer from, etc.*)

III. Wiedza na temat angielskiego obszaru językowego

Jak na etap szkolny, ponadto:

- słynne miejsca, architektura i zabytki krajów anglojęzycznych
- współczesna rodzina królewska

IV. Literatura dla ucznia i inne źródła informacji

Wybrane podręczniki do nauczania języka angielskiego dla szkół podstawowych, zatwierdzone i dopuszczone do użytku przez MEN oraz przykładowe pozycje z zakresu wiedzy o krajach anglojęzycznych:

1. Vince M., *Elementary Language Practice – New Edition*, Macmillan,
2. Vince M., *Intermediate Language Practice – New Edition*, Macmillan,
3. Dooley J., Evans V., *Grammarway 2*, Express Publishing,
4. Dooley J., Evans V., *Grammarway 3*, Express Publishing,
5. Murphy R., *Essential Grammar in Use*, Cambridge University Press,
6. Murphy R., *English Grammar in Use*, Cambridge University Press,
7. Barker C., *Boost Your Vocabulary 1-3*, Pearson
8. McCarthy M., O'Dell F., *English Vocabulary in Use (elementary)*, Cambridge University Press
9. McCarthy M., O'Dell F., *English Vocabulary in Use (pre-intermediate and intermediate)*, Cambridge University Press

10. Escott J., *England*, Oxford University Press
11. Flinders S., *Scotland*, Oxford University Press
12. Sheerin S., *Spotlight on Britain*, Oxford University Press
13. Baxter A., *The USA*, Oxford University Press
14. Falk R., *Spotlight on the USA*, Oxford University Press
15. Maguire J., *Seasons and Celebrations*, Oxford University Press

Wykaz literatury należy traktować jako element wspomagający w przygotowaniach do konkursu, a nie doraźne źródło zagadnień konkursowych.

V. Informacja dla ucznia dotycząca przebiegu konkursu z języka angielskiego

1. Na konkursie z języka angielskiego uczniowie udzielają odpowiedzi wyłącznie niebieskim długopisem.
2. Podczas konkursu nie wolno używać żadnych urządzeń telekomunikacyjnych oraz pomocy naukowych.
3. Sprawdzane będą tylko odpowiedzi naniesione na kartę odpowiedzi.
4. Uczestnik konkursu powinien posiadać przy sobie ważny dokument tożsamości ze zdjęciem (legitymacja szkolna).
5. Uczestnik konkursu zostanie wykluczony z dalszego udziału w zawodach w sytuacji np. korzystania z niedozwolonych pomocy, zakłócania przebiegu konkursu i złamania regulaminu.

MATEMATYKA

Godzina rozpoczęcia oraz czas trwania etapu szkolnego i wojewódzkiego konkursu z matematyki dla uczniów szkół podstawowych

1. Etap szkolny konkursu z matematyki rozpoczyna się 20 listopada 2017 r. o godzinie 9.00 i trwa 60 minut. Ma formę pisemną. Arkusze konkursowe zostaną udostępnione na Platformie o godzinie 8.00.
2. Etap wojewódzki konkursu z matematyki rozpoczyna się 17 lutego 2018 r. o godzinie 11.00 i trwa 90 minut. Przeprowadzany będzie w Elblągu, Ełku i Olsztynie. Ma formę pisemną.

Program merytoryczny konkursu z matematyki dla uczniów szkół podstawowych

I. Cele konkursu

1. Kształcenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z matematyki.
2. Rozwijanie ciekawości poznawczej, wyobraźni matematycznej, myślenia abstrakcyjnego i rozumowania matematycznego.
3. Wdrażanie uczniów do biegłego posługiwania się wiedzą matematyczną w rozwiązywaniu zadań problemowych.
4. Kształcenie umiejętności krytycznego myślenia oraz wykorzystania wiedzy matematycznej w praktyce.
5. Rozbudzanie motywacji uczniów do dalszego uczenia się matematyki i innych przedmiotów ścisłych.

II. Wymagania i zakres merytoryczny konkursu

1. Na wszystkich etapach konkursu uczeń powinien wykazać się wiadomościami i umiejętnościami określonymi w Celach kształcenia – wymaganiach ogólnych i Treściach nauczania – wymaganiach szczegółowych podstaw programowych:

- a) Podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu matematyka na I i II etapie edukacyjnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późn. zm.);
- b) Podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu matematyka zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)

oraz wskazanymi wiadomościami i umiejętnościami poszerzającymi treści obu podstaw programowych.

2. Uczeń powinien posiadać ponadto umiejętności w zakresie:
  - a) integracji treści matematycznych zawartych w obu podstawach programowych;
  - b) biegłego wykonywania działań na liczbach wymiernych;
  - c) odczytywania i interpretacji informacji przedstawionych w różnych formach;
  - d) prowadzenia rozumowań, ustalania kolejności czynności prowadzących do rozwiązania problemu, podawania argumentów uzasadniających poprawność rozumowania;
  - e) stosowania języka matematycznego do opisu rozumowania i uzyskanych wyników;
  - f) dobierania modelu matematycznego do danej sytuacji problemowej;
  - g) twórczego rozwiązywania problemów, w szczególności stosowania posiadanej wiedzy matematycznej w sytuacjach praktycznych.

Etap szkolny konkursu

Uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi treści podstawy programowej kształcenia ogólnego wymienionej w tym regulaminie w punkcie II.1.a, w części dotyczącej przedmiotu matematyka na I i II etapie edukacyjnym. Zakres merytoryczny dotyczy całości treści nauczania zawartych w tej podstawie programowej.

Poszerzenie treści podstawy programowej na etapie szkolnym obejmuje zagadnienia, które występują w podstawie programowej kształcenia ogólnego wymienionej w punkcie II.1.b w części „Klasa IV-VI”, a nie występowały w podstawie programowej wymienionej w punkcie II.1.a.:

Etap wojewódzki konkursu

Na etapie wojewódzkim konkursu uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi całość treści Podstawy programowej kształcenia ogólnego wymienionej w punkcie II.1.a oraz całość treści Podstawy programowej kształcenia ogólnego wymienionej w punkcie II.1.b w części „Klasa IV-VI”.

Poszerzenie treści podstaw programowych na etapie wojewódzkim dotyczy treści nauczania następujących działów tematycznych podstawy programowej wymienionej w punkcie II.1.b:

- a) Potęgi o podstawach wymiernych.
- b) Pierwiastki.
- c) Obliczenia procentowe.
- d) Równania z jedną niewiadomą.
- e) Własności figur geometrycznych na płaszczyźnie.
- f) Wielokąty.

III. Literatura dla ucznia i inne źródła informacji

1. Podręczniki do matematyki dopuszczone przez MEN do użytku szkolnego przeznaczone do kształcenia ogólnego, uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej.
2. Bednarczuk J., Bednarczuk J., Matematyczne gwiazdki, Wydawnictwo Nowa Era, Warszawa 2006.

3. Bobiński Z., Nodzyński P., Uscki M., Uczymy się myśleć poprzez rozrywkę, Wydawnictwo Aksjomat, Toruń 2004.
4. Dziemidowicz T. Konkurs matematyczny dla uczniów szkoły podstawowej, Wydawnictwo NOWIK, Opole 2014.
5. Kalisz S., Kulbicki J., Rudzki H., Matematyka na szóstkę. Zadania dla kl. VI, Wydawnictwo NOWIK, Opole 2016.
6. Pawłowski H, Tomalczyk W., Odlotowa matematyka, Wydawnictwo Tutor, Toruń 2015.
7. Rosół M., Wilińska E., Konkursy matematyczne dla szkoły podstawowej. Zbiór zadań z konkursów w województwie kujawsko – pomorskim, Wydawnictwo Aksjomat, Toruń 2014.
8. D. Kotyra, A. Sivošová., Jak rozwiązywać zadania tekstowe z matematyki. Poradnik dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum, Wyd. Nowik, 2016.
9. D. Kotyra, A. Sivošová., Jak rozwiązywać zadania z ułamkami. Poradnik dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum, Wyd. Nowik, 2013.
10. H. Pawłowski, Na olimpijskim szlaku. Zadania z kółek matematycznych w szkołach podstawowych i gimnazjum, Oficyna Wydawnicza Tutor, 2006.
11. Zadania opublikowane na stronach internetowych: https://wmodn.olsztyn.pl/kluby-przedmiotowe/konkursy/materialy_konkursy/ , <http://www.matematyka.wroc.pl/book/liga-zadaniowa/szkola-podstawowa> .

IV. Informacja dla ucznia dotycząca przebiegu konkursu matematycznego

1. Na konkursie matematycznym uczniowie korzystają wyłącznie z przyborów do pisania i rysowania: pióra lub długopisu, ołówek – przeznaczonych jedynie do rysowania, gumki, linijki, ekierki, kątomierza i cyrkla.
2. Podczas konkursu nie wolno używać kalkulatorów oraz żadnych urządzeń telekomunikacyjnych, nie wolno korzystać z tablic matematycznych.
3. W przypadku stwierdzenia przez komisję naruszenia przez ucznia zasad regulaminu konkursu przewodniczący przerywa jego pracę i nakazuje opuszczenie sali, co odnotowuje w protokole przebiegu konkursu.

HISTORIA

Godzina rozpoczęcia oraz czas trwania etapu szkolnego i wojewódzkiego konkursu z historii dla uczniów szkół podstawowych

1. Etap szkolny konkursu z historii dla szkół podstawowych rozpoczyna się 14 listopada 2017 r. o godzinie 10.00 i trwa 60 minut. Ma formę pisemną. Arkusze konkursowe zostaną udostępnione na Platformie o godzinie 8.00.
2. Etap wojewódzki konkursu z historii rozpoczyna się 13 lutego 2018 r. o godzinie 10.00 i trwa 90 minut. Przeprowadzony zostanie w Elblągu, Ełku i Olsztynie. Ma formę pisemną.

Program merytoryczny konkursu z historii dla uczniów szkół podstawowych

I. Cele konkursu

1. Rozwijanie, rozbudzanie zainteresowań i uzdolnień historycznych uczniów.
2. Wdrażanie uczniów do samokształcenia.
3. Popularyzacja historii wśród uczniów szkół podstawowych.
4. Promowanie uczniów szczególnie zainteresowanych historią.
5. Wspieranie szkół i nauczycieli w obszarze pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym.

II. Wymagania i zakres merytoryczny konkursu

Uczestnicy konkursu powinni wykazać się wiadomościami i umiejętnościami obejmującymi:

- 1) wymagania z podstawy programowej kształcenia ogólnego przedmiotu historia i społeczeństwo II etap edukacyjny, wymagania ogólne oraz wymagania szczegółowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z póź. zm.)
- 2) wymagania podstawy programowej kształcenia ogólnego przedmiotu historia II etap edukacyjny, wymagania ogólne oraz wymagania szczegółowe kl. IV i wymagania szczegółowe kl. VII – działy od XIX do XXXI, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)

III. Literatura polecana dla ucznia i inne źródła informacji

1. Podręczniki do historii i społeczeństwa dopuszczone przez MEN do użytku szkolnego przeznaczone do kształcenia ogólnego, uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej określoną Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z póź. zm.).
2. Podręczniki do historii dopuszczone przez MEN do użytku szkolnego przeznaczone do kształcenia ogólnego, uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej określoną Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356) dla klasy IV i VII.
3. Atlasy historyczne.
4. Encyklopedie szkolne z zakresu historii np. Encyklopedia Szkolna WSiP. Historia, Warszawa 2004.; J. Pilikowski, Słownik szkolny. Historia Polski, Kraków 2006.

IV. Informacja dla ucznia dotycząca przebiegu konkursu z historii

1. Na konkursie historycznym uczniowie korzystają wyłącznie z przyborów do pisania: pióra lub długopisu.
2. Podczas konkursu nie wolno posiadać urządzeń telekomunikacyjnych i korzystać z jakichkolwiek materiałów i pomocy naukowych.
3. Praca ucznia musi być samodzielna, oparta o jego własne wiadomości i umiejętności.
4. Nieprzestrzeganie powyższych informacji dotyczących przebiegu konkursu jest podstawą do dyskwalifikacji ucznia i wyklucza go z dalszego udziału w konkursie.
5. Każdy uczestnik, który weźmie udział w etapie wojewódzkim konkursu, powinien posiadać przy sobie aktualną legitymację szkolną umożliwiającą identyfikację ucznia.

INFORMATYKA

Godzina rozpoczęcia oraz czas trwania etapu szkolnego i wojewódzkiego konkursu z informatyki dla uczniów szkół podstawowych

1. Etap szkolny konkursu z informatyki rozpoczyna się 24 listopada 2017 r. o godzinie 10.00 i trwa 90 minut. Ma formę pisemną. Arkusze konkursowe zostaną udostępnione na Platformie o godzinie 9.00.
2. Etap wojewódzki konkursu z informatyki rozpoczyna się 12 lutego 2018 r. o godzinie 11.00 i trwa 90 minut. Przeprowadzany będzie w Elblągu, Ełku i Olsztynie. Ma formę pisemną.

Program merytoryczny konkursu z informatyki dla uczniów szkół podstawowych

I. Cele konkursu

1. Kształcenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z informatyki.
2. Rozwijanie ciekawości poznawczej, wyobraźni informatycznej i myślenia algorytmicznego.
3. Rozbudzenie u ucznia zainteresowania informatyką oraz jej zastosowaniem w innych dziedzinach nauki.
4. Zdobycie umiejętności tworzenia algorytmów oraz umiejętności śledzenia procesu ich wykonywania.
5. Zwiększenie umiejętności poruszania i odnajdywania w przestrzeni, szczególnie dwuwymiarowej.

II. Wymagania i zakres merytoryczny konkursu

Na wszystkich etapach konkursu uczeń powinien wykazać się wiadomościami i umiejętnościami określonymi w Celach kształcenia – wymaganiach ogólnych i Treściach nauczania – wymaganiach szczegółowych podstaw programowych:

- a) Podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu informatyka na I i II etapie edukacyjnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późn. zm.);
- b) Podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu informatyka zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)

oraz wskazanymi wiadomościami i umiejętnościami poszerzającymi treści podstawy programowej.

Ponadto uczeń posiadać umiejętności w zakresie:

- integracji treści informatycznych zawartych w podstawie programowej I i II etapu edukacyjnego;
- umiejętność rysowania i interpretacji grafów skierowanych;
- zdolność odczytywania i tworzenia algorytmu w postaci schematu blokowego i listy kroków, w tym bloków warunkowych oraz prostych pętli programowych;
- umiejętność podziału zadania na mniejsze, niezależne fragmenty;
- zdolność określenia kolejności wykonywania poszczególnych zadań;
- umiejętność poruszania się wirtualnego robota w przestrzeni;
- umiejętność rozróżnienia różnych licencji wykorzystywania oprogramowania;

Etap szkolny konkursu

Uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi wybrane treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu informatyka

na I i II etapie edukacyjnym. Zakres merytoryczny dotyczy treści nauczania zawartych w podstawie programowej.

Poszerzenie treści podstawy programowej na etapie szkolnym obejmuje następujące zagadnienia:

- zaznajomienie z grafami skierowanymi;
- umiejętność tworzenia i interpretacji zapisu algorytmu w postaci schematu blokowego i listy kroków, z uwzględnieniem bloków warunkowych;
- umiejętność poruszania się wirtualnego robota w przestrzeni dwuwymiarowej równoległe do osi OX i OY;
- zdolność określenia, kolejności wykonywania zadań;
- zaznajomienie z różnymi typami licencji wykorzystywania oprogramowania.

Etap wojewódzki konkursu

Na etapie wojewódzkim konkursu uczestnicy powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi całość treści podstawy programowej na I i II etapie edukacyjnym.

Poszerzenie treści podstawy programowej na etapie wojewódzkim obejmuje następujące zagadnienia:

- zakres umiejętności etapu szkolnego;
- umiejętność tworzenia i interpretacji zapisu algorytmu w postaci schematu blokowego i listy kroków, z uwzględnieniem bloków warunkowych i prostych pętli programowych.
- umiejętność poruszania się wirtualnego robota w przestrzeni trójwymiarowej równoległe do osi OX, OY i OZ;
- zdolność określenia, które zadania mogą być wykonywane równoległe.

III. Literatura dla ucznia i inne źródła informacji

1. Podręczniki do informatyki dopuszczone przez MEN do użytku szkolnego przeznaczone do kształcenia ogólnego, uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej.
2. Sysło, M. "Algorytmy", wyd. Helion, 2016 (książka w całości jest zbyt zaawansowana dla uczniów szkół podstawowych, lecz zawiera bogatą wiedzę nt. algorytmiki).
3. Zieliński, J.: "Programowanie w Języku Logo", wyd. "Oficyna Wydawnicza Impuls", 2009
4. Międzynarodowy Konkurs Informatyczny Bóbr, <http://www.bobr.edu.pl>.

IV. Informacja dla ucznia dotycząca przebiegu konkursu z informatyki

1. Na konkursie informatycznym uczniowie korzystają wyłącznie z przyborów do pisania i rysowania: pióra, długopisu lub ołówek, dodatkowe przybory jak linijka, gumka, cyrkiel nie są potrzebne, lecz dopuszczone.
2. Nie wolno wносить oraz korzystać z własnych kartek, notatek i innych przyborów naukowych.
3. Podczas konkursu nie wolno używać kalkulatorów oraz żadnych urządzeń elektronicznych (telefon, zegarek i inne).
4. Używanie niedozwolonych narzędzi, komunikacja z innymi uczniami skutkuje natychmiastową dyskwalifikacją.